

[Helge Larsen.]

medlem hr. Aage Fogh. Der kan være anledning til at overveje i forbindelse med drøftelsen af en ministeransvarlighedslov, om man ikke også skylder det offentlige tjenestemænd en adgang til at blive rensset over for kollektive beskyldninger, som under en ophidset debat kan blive fremsat imod dem. Jeg nævner det blot, fordi det forekommer mig, at det er et synspunkt, man også skal have med i betragtningen. Jeg kender ingen vej til at løse det; men at problemet eksisterer, mener jeg vi bør være opmærksom på.

Et andet og vigtigt spørgsmål under debatten her har været jordpolitikken. Efter det tilsagn, der fra alle sider er givet om at deltage i en drøftelse af hele dette spørgsmål, skal jeg ikke gøre mange bemærkninger derom. Det ærede medlem hr. Erik Eriksen pointerede, at man ikke ønskede en lovgivning, der hindrer de nødvendige strukturændringer i landbruget. Jeg skal ikke være uenig i denne målsætning. Måske man under de nærmere forhandlinger ikke vil have helt den samme enighed om, hvilke strukturændringer der skal ske; men at man skulle læse udviklingen fast, så der ikke kan ske nogen strukturændringer, er absolut ikke mit partis opfattelse.

Det, som vel til syvende og sidst er det største og væsentligste problem for jordpolitikken — og her tænker jeg ikke bare på landbruget, men også på byudviklingen, udviklingen af friluftsarealer, sommerhusarealer o. s. v. — er de problemer, som vi bliver stillet over for, hvis Danmark bliver medlem af fællesmarkedet, hvor vi som nærmeste nabo har et land med en langt mere restriktiv jordlovgivning, end vi kender herhjemme. Det er nok det største problem, som naturligvis i ganske særlig grad vil berøre de sydlige dele af landet, der grænser nærmest op til vesttysk område.

Til sidst skal jeg så blot gøre et par bemærkninger i tilknytning til den højtærede økonomiministers redegørelse under forhandlingen i går. Jeg takker den højtærede minister for denne redegørelse. Den var, forekommer det mig, klar og meget udtømmende. Man kan vel gøre den op kort sådan, at mulighederne for en vækst i dansk industriproduktion stadig eksisterer, at mulighederne for at opretholde i hvert fald

den nuværende landbrugseksport også eksisterer, at der ikke i den internationale udvikling er noget, der skulle hindre, at vi kan opretholde den store produktion og den fulde beskæftigelse, vi kender i år, men det er under én absolut og afgørende forudsætning, nemlig den, at vi selv vil det.

Dermed er problemet stillet op ganske klart. Det er et spørgsmål, der angår os alle i dette samfund, den høje regering, det høje ting, men også alle organisationer og hver enkelt samfundsborger. Det er et spørgsmål om den ansvarsbevidsthed, som blev understreget fra alle sider i debatten i det høje ting i går. Den blev også meget stærkt understreget i går af nationalbankdirektør Svend Nielsen. Vi kan opretholde den høje beskæftigelse og den store produktion, vi kan genskabe balance i landets økonomi, men det forudsætter, at vi selv vil det, at vi udviser den ansvarsbevidsthed, som man i et demokrati må kunne kræve af hver enkelt borger.

Morten Lange: Af radioavisen til morgen fremgik det, at der var stormvarsel for flere danske farvande. Det var derfor ganske interessant, når det ærede medlem hr. Erik Eriksen slog fast, at han ville prøve på at gøre sit til at bidrage til et fredeligt og stilfærdigt lokalklima her i salen. Jeg er bange for, at det næsten er symbolsk, at denne debat er ført i en atmosfære af et fredeligt lokalklima, mens der alligevel er stormvarsel over de danske farvande. I hvert fald forekom det mig, at det var en ganske overordentlig præcis bemærkning, det ærede medlem hr. Poul Møller kom med til den højtærede statsminister, og som i virkeligheden nærmest gik ud på: højtærede statsminister, kom os nu dog ikke alt for nær, så bliver der vel også vanskeligheder af det.

Jeg er bange for, og jeg tror, det fremgik af min tale i går, at man skaber et kunstigt lokalklima for forhandlingerne, hvis man ikke i ganske anderledes grad gør det klart, at der er politiske modsætninger, som trods alt har forskellige mål, og vi er nødt til at belave os på, at det er kendsgerninger. Hvis man søger at få det til at være bare fred og fordragelighed, ender det med, at problemerne ikke bliver løst.